

. Sıfat Tamlamaları

Bir ismin rengi, şekli, durumu, sayısı gibi özelliklerini belirten sözcüklere sıfat denir.

Sıfatların, isimlerin önüne gelerek onlarla oluşturdukları söz öbeklerine sıfat tamlaması denir.

Sıfatlar her zaman isimlerden önce gelir. Dolayısıyla sıfat tamlamalarında tamlanan isim, tamlayan ise sıfattır.

Örnek(ler)

» kırmızı elbise

sıfat isim

(tamlayan) (tamlanan)

» çalışkan öğrenci

sıfat isim

(tamlayan) (tamlanan)

Yukarıdaki örneklerde “kırmızı” sözcüğü, “elbise” adını; “çalışkan” sözcüğü de “öğrenci” adını nitelik yönüyle anlamca bütünleyerek bir söz grubu kurmuş ve sıfat tamlaması oluşturmuştur.

» Caddeler rengarenk ışıklarla süslenmişti.

» Sınavdan sadece birkaç öğrenci geçebildi.

» Bu evde güzel günler geçirdim.

Yukarıdaki cümlelerde koyu renkli kalın harflerle yazılmış söz öbekleri sıfat tamlamasıdır.

NOT Sıfat tamlamalarında, tamlanana (isme) sorduğumuz “nasıl, hangi, kaç, kaçınıcı?” sorularıyla tamlayanı (sıfatı) bulabiliriz.

TAMLAYAN

(SIFAT) TAMLANAN

(İSİM)

» iyi insan nasıl insan? → iyi

» acılı yürek nasıl yürek? → acılı

» o araba hangi araba? → o

» on beş elma kaç elma? → on beş

» onuncu yüzyıl kaçınıcı yüzyıl? → onuncu

NOT Sıfat tamlamalarında, tamlayan da tamlanan da birden çok sözcükten oluşabilir.

Örnek(ler)

TAMLAYAN TAMLANAN

» kalın bir kitap

sıfat sıfat isim

TAMLAYAN TAMLANAN

» eski evler, dükkânlar

sıfat isim isim

» Kitapta güzel öyküler ve şiirler var.

» Bu beyaz gömlek sana çok yakışıyor.

Yukarıdaki cümlelerde kırmızı renkli kalın harflerle yazılmış kelimeler tamlayan (sıfat), yeşil renkli kalın harflerle yazılmış kelimeler ise tamlanan (isim) görevindedir.